

Jana Pronská

KLIATBA

Jana Pronská

KLÍATBA

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Vajnorská 128, 831 04 Bratislava 3
E-mail: slovenskyspisovatel@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Alena Brunnerová
Tlač Kasico, a. s., Bratislava

© Jana Pronská 2013
Cover Design © Peter Brunovský 2013
Cover Photo © Alan Ayers
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2013

ISBN 978-80-220-1752-7

Venujem

so všetkou láskou a hrdosťou svojej dcére Veronike...

Ľúbim ťa, srdiečko, a dúfam, že zakaždým,
keď sa pozrieš na túto knihu, spomenieš si,
ako si pri mne sedávala, sledovala, ako píšem,
a tešila sa, že som hrdinku nazvala Verena... po tebe...

mama

LEN KRV ZMYJE KRV

*Preklínam Ťa, Markus, syn Lachlanov!
Nech tvoje oči nikdy nespočinú v pokoji,
ani v náručí žien, ani v potokoch krvi,
nech sa tvoje ľadové srdce nikdy neroztopí,
nech sa tvoja bezcitná duša navždy škvarí
v ohni pekelnom, v bolesti a trýzni
až na veky vekov!*

~ ~ ~ HRAD SA TÝČIL NAD ÚDOLÍM ako temná hrozba. Strmé bralo, na ktorom stála stredoveká stavba, obopínalo masívne hradby a chránilo vstup do sídla. Dve vysoké veže sa dotýkali čiernosivých oblakov, z ktorých sa na zem valili prúdy dažďa, blesky križovali oblohu a dunenie hromov otriasalo zemou. Iba v jednom okne hore v paláci sliepňala svieca a oznamovala pocestným, že na hrade vôbec niekto žije.

Koč sa terigal po neschodnej šmykľavej ceste, kone odmietali ďalej ťahať ťažký záprah, každú chvíľu sa zastavovali, erdžali, z nozdier a papule sa im valili kúdoľy pary. Neďaleko uderel blesk, zo stromu vzápätí vyšľahli plamene a ožiarili okolitý temný hustý les. Hrôzostrašné zavýjanie vlkov z protišľahlého kopca desilo všetkých. Pohonič odušu plieskal bičom, kričal povely, na ktoré kone odmietali reagovať, desiatka strážcov s vytasenými mečmi sledovala okolie, hotová brániť seba i pánov. Bolo to šialené, búrka sa zjavila z ničoho nič, akoby sa odrazu ocitli v inej krajine, na inom mieste. Ľudia v hostinci ich varovali, aby sa radšej širokým oblúkom vyhli Berzevičovmu hradu, prorocky natŕčali prsty, zalamovali rukami, neveriacky krútili hlavami, keď sa napokon rozhodli

skrútiť si cestu popod Čierny hrad. Cestovatelia neverili pro-roctvám ani povedačkám o prekliatom mieste, považovali ich za výplod bujnej mysle a prirodzeného strachu sedliakov z hradného pána. No len do chvíle, keď ich do svojho stredu strhla ničivá smršť.

Verena z Orlay v ruke žmolila ruženec a potichu odriekala modlitby takisto ako jej dve sestry a vychovávateľka, ktorá vyzerala, že každú chvíľu od strachu vypustí dušu. Jediný, kto nedával najavo obavy, bol gróf Rudolf z Orlay, otec dcér, starší muž, ktorý toho veľa nenahovoril. Svojím pokojom sa snažil vplývať na dcéry, aby nepodľahli hystérii. Keď sa koč zastavil, gróf vykukol z oblôčika.

„Čo sa deje?“ zakričal na veliteľa sprievodu, nevšímajúc si bodajúce ihličky dažďa.

„Budeme sa musieť otočiť a vrátiť, môj pane!“ zahulákal pohonič.

„Nedá sa tadeto prejsť! Cesta je strmá a valí sa po nej hoto-vá riava!“ Veliteľ sprievodu a grófov prvý rytier Cyprián Vagan priklusal k oblôčiku koča a rukou ukazoval do tmy pred sebou. Fakľa mu v ruke sotva tlela, hrozilo, že už dlho nevydrží silnejúci nápor dažďových kvapiek.

„Otočte záprah!“ prikázal gróf po malom zaváhaní. Nepáči-lo sa mu to, no proti besniacim živlom bol celkom bezmocný.

Čo čert nechcel, pri neobratnom pokuse otočiť koč sa zadné koleso zaseklo medzi vyčnievajúce balvany na neudržiavanej ceste a zlomilo sa. Povož sa nebezpečne naklonil, váha ba-tožiny ho strhla nabok a cestujúci sa razom ocitli na jednej hromade. Vychovávateľka pišťala, až zaliehala v ušiach, Tere-za s Milenou kričali a nevyberane nadávali na nešikovného pohoniča i Bohom zabudnutý kraj, len Verena zaťala zuby a snažila sa dostať von. Vystrčila hlavu a pichľavé dažďové kvapky jej okamžite premočili čepiec i vlasy. Veliteľ jej ihneď podal pomocnú ruku a starostlivo sa opýtal: „Ste v poriadku, pani moja?“

„Čože?!“

„Pýtam sa, či ste v poriadku,“ zopakoval trpezlivo.

Verena bola celkom zmätená, vystrašená, no aspoň nekvíli-la ako jej sestry. Prikývla a vyskočila z prevráteného koča. Uja-la sa mladších sestier a napriek tomu, že sa celá triasla od zimy a strachu, snažila sa ich utíšiť.

Strážam sa napokon podarilo vytiahnuť aj grófa. Na hla-ve mal škaredú krvavú ranu a z boka mu cícerkom vytekala krv.

„Ach, božemôj!“ skríkla Verena a vrhla sa k otcovi. Nehýbal sa, bol v bezvedomí, dážď mu zmýval krvavé šrámy, tvár mu bledla, kým z neho po kvapkách unikal život. „Otče, no tak, preberte sa!“ kričala, kľáčiac v blativej mláke vedľa neho. Ses-try s vychovávateľkou meravo stáli obďaleč, no aspoň prestali kvíliť.

Verena rýchlo prezrela otcovu ranu. Pri prudkom náraze sa rozlomila doska na stene koča a nešťastne mu prebodla bok. Ak okamžite niečo neurobí, zomrie. Vedela to, cítila, ako jej te-lom prebehla triaška, a nebolo to od chladu.

Verena sa zúfalo pozrela na rytiera Vagana, ktorý sa nad ňou skláňal a bezradne krčil plecami, potom na vydesené ses-try a vychovávateľku, ktorá stála ani socha vytesaná z mra-moru a stuhnutú tvár mala takú bledú, že by sa jej krvi nebol dorezal, potom na kočiša, ktorý sa snažil upokojiť divo frkajú-ce kone. Nikto sa jej nechystal pomôcť.

Bez ďalších úvah si odtrhla kus spodnice a snažila sa obvia-zať krvácajúcu ranu. Nedokázala však otcom pohnúť.

„No tak, pomôžte mi predsa!“ zvolala a okamžite prebrala velenie. Musí otca zachrániť. Musí!

Keď sa jej s pomocou veliteľa podarilo ranu ako-tak obvia-zať, potrebovala otca čo najskôr dostať do sucha. Dážď ne-ustával, ba zdalo sa, že každou minútou silnie. Blesky, čo sa im nebezpečne križovali nad hlavami, osvetľovali temnotu navô-kol. Videli, ako sa zo skál valia potoky vody a s hukotom so se-bou strhávajú všetko, čo im príde do cesty. Zavýjajúci vlci sa spustili do doliny, cítili krv.

Očami mimovoľne zabľúdila k siluete hradu. Vyzeral strašidelne, a predsa ju akýmsi zázrakom priťahoval. Akoby ju volal.

Vstala. Zo šiat jej tiekla voda, čepiec sa váľal v blate pri jej nohách, dlhé vrkoče nasiaknuté vodou ju ťahali k zemi, no aj tak sa vystrela. Pevným hlasom zakričala na svojich ľuďoch: „Vysaďte sestry na kone, otcovi urobte nosidlá, požiadame o prístrešie na hrade! Hneď!“

Poniektorí na ňu udivene pozreli, no protestovať sa neodvážil nik. Panna Verena bola síce mladá, ale veľmi rozumná žena, aj otec si jej rady vážil, hoci nie vždy sa nimi riadil. Aj to len preto, že nemal žiadneho dediča, iba dcéry.

A Verena bola najstaršia.

O chvíľu už kráčali po úzkom chodníku hore príkrym svahom, jeden za druhým, pretože neudržiavaná cesta im inak nedovolila. S ťažko raneným mužom a ufňukanými ženami to bol náročný výstup aj pre skúsených vojakov, a na dôvažok nemali ani poňatia, či ich do hradu vôbec vpustia.

Konečne sa vydriapali až nahor a zastali pred masívnou bránou upevnenou na hrubizných reťaziach padacieho mosta. Pod nimi zívala hlboká priepasť, nad nimi sa týčili dve vysoké veže vystupujúce zo strmého brala. Mohutné vysoké opevnenie s cimburím robilo z temného hradu nedobytnú pevnosť. Kovaná mreža bola upevnená v skalnom priechode, ktorý viedol až na nádvorie. Nad ním sa vypínala bašta z čierneho kameňa. Všade navôkol vládlo strašidelné, mŕtvoločné ticho, akoby bol hrad celkom prázdny.

Verena vzala do ruky fakľu a vykročila po úzkej lávke k bráne, no rytier Vagan ju zastavil.

„Počkajte, pani moja, pôjdem prvý,“ ponúkol sa a jemne ju odstrčil, aby mohol prejsť. Zabúchal klopadlom, raz, dva razy, a čakal. Až po hodnej chvíli sa v bráne otvoril malý oblôčik a v ňom sa ukázala hlava.

„Čo tu chcete? Berte sa preč!“ zrúkol nevrlo strážca a chystal sa oblôčik pribuchnúť, no Verena bola rýchlejšia. Pohotovo

strčila do škáry otcovu striebrom tepanú palicu. Zhlboka sa nadýchla a hneď naňho vychrlila: „Som Verena z Orlay a žiadam o prístrešie! Chcem hovoriť s tvojím pánom!“ zavelila a muž za oblokom na chvíľu zaváhal.

Verena to využila. „Počul si, človeče? Chcem hovoriť s tvojím pánom! Gróf z Orlay žiada o pomoc v núdzi!“

Pomoc v núdzi, sväté právo pútnikov, ktoré by nemal porušiť žiaden šľachtic.

„Môj pán neprijíma návštevy...“ skúsil ich odbiť chlap za bránou, no Verena nebola z tých, čo pokorne sklonia hlavu a poberú sa kadeľahšie.

„Ja nežiadam o návštevu, nepotrebujeme žiadne honosné prijatie. Postačí nám aj suchá stajňa. Máme so sebou raneného a vonku je Božie dopustenie. No tak, človeče, pohni sa a otvor bránu!“

Muž zaváhal, pozrel na nebo, ktoré neprestávali križovať blesky, potom za seba na prázdne nádvorie a opäť na premoknutú, uzimenú skupinu pred bránou. Tá žena, ktorá s ním hovorila, vyzerá odvážne. Ktovie, možno ju pán neroztrhá na kusy...

„Vyčkajte!“ prikázal strážca a stratil sa.

Každá minúta, ktorú strávili pred bránou pod holým nebom, moknúc na prudkom daždi, akoby trvala celé veky. Hoci sa Verena zo všetkých síl snažila držať hlavu hrdo vztýčenú, pohľad na nemohúceho otca, vydesené sestry a hrozivé blesky nad ich hlavami ňou otriasol. Strach sa jej vkrádal do duše ako jed.

Keď konečne začula rinčanie reťazí a padací most sa začal spúšťať, uľahčene si vydýchla. Postupne, jeden po druhom vstupovali do úzkeho suchého priechodu pod baštou. Došli až k druhej mreži, no tá sa pred nimi nezdvihla. Namiesto toho sa otvorili dvierka na pravej strane. Vyšiel z nich zhrbený starec, ktorého strážca akiste zavolať na Verenino naliehanie, a hlboko sa uklonil.

„Tak poďte, pani. Chceli ste hovoriť s mojím pánom, alebo

sa mýlim?“ zaškeril sa a ustúpil. Potom šibol očami na veliteľ'a i ostatných vojakov a vyštekol: „Váš sprievod počká tu!“

Verena sa zachvela.

Rytier Vagan jej ihneď zastúpil cestu. „To teda nie! Pôjdem s vami, pani moja!“

Starec sa zamračil. „Povedal som, len pani. Ak sa vám nepáči, berte sa, kadiaľ ste prišli! Ja sa nedám zdrať z kože len preto, že som vás vpustil dnu. Čo ak ste hrdlorezi, zbojníci či iná háved'?“

Verena rukou zastavila veliteľ'a, ktorý okamžite tasil meč.

„Nevravel som?“ zapíšťal sluha a napriek pokročilému veku i chatrnejšej stavbe tela sa rezko zvrtol a vzápätí bol nazad za dverami.

„Pôjdem!“ zakričala naňho Verena a pohľadom žiadala rytiera o súhlas. Nemala na výber. Otec sa neprebral, bol mŕtvoľne bledý, sotva dýchal, vychovávateľka zamdlela a sestry hystericky vzlykali.

Zabúchala na dvere, aby privolala mužíčka nazad.

„Nemali by ste ísť sama. Je to nebezpečné. Počuli ste toho muža, čo ak sa vám niečo stane? Váš otec by mi to neodpusťtil!“ presviedčal ju veliteľ.

Verena to vnímala inak. Cítila zodpovednosť za svojich ľudí. Vždy mala dostatok guráže, nebála sa čeliť problémom. Sú predsa v núdzi, nikto, ani ten najhorší odroň nemôže odmietnuť pomoc bezbranným ženám či zranenému šľachticovi. Tam, odkiaľ pochádzala, by sa takéto správanie považovalo za hriech. No keď vkročila do útrob Čierneho hradu, hriech bol to posledné, čo ju trápilo. V ruke pevne zvierala otcovu palicu, pripravená brániť sa.

Horiace fagle lemovali steny dlhých chodieb, ktorými ju zhrbený mužíček viedol do komnát hradného pána. Napriek tomu, že cestou nestretli živej duše, miestnosti boli čisté a priestranné. Na stenách, všade, kam sa len pozrela, viseli všetky možné druhy zbraní. Podlaha hlavnej siene paláca bola vykladaná sivým mramorom, steny zdobili obrazy

predkov, erby a cifrované svietniky so stovkami sviec. Obrovský mramorový kozub zaberal polovicu steny, horeli v ňom dlhé polená. Žiara z blkotajúcich plameňov osvetľovala ponurú miestnosť. Nad kozubovou rímsou visel obrovský strieborný erb, dva oproti sebe stojace vlky, ktoré v papuliach držali starý keltský kríž. Presne v jeho strede bola zabodnutá dýka.

Za oblokmi sa blýskalo, hromy bili a otriasali zemou. Verena mala čo robiť, aby pri každom zadunení nepodskočila od ľaku.

Pred kozubom stál stolík z jeleních parohov a obrovské kreslo vystlané kožušinami. Odo dverí vôbec nebolo vidieť, či v ňom niekto sedí. Až keď sa spoza operadla natiahla ruka a naslepo nahmatala strieborný kalich s vínom, Verena pochopila, že o chvíľu bude prosiť o pomoc pána tohto domu.

„Čo chceš, Boris? Povedal som ti, že ma nemáš rušiť!“ Pevný hlboký hlas zadunel v miestnosti, odrazil sa od stien ako ozvena a rozochvel mladú ženu od korenkov vlasov až po prsty na nohách. Na mieste zmeravela. Keby sa jej teraz niekto na niečo opýtal, sotva by sa vládala nadýchnuť, nieto odpovedať.

„Odpusťte, môj pane, ale dolu na nádvorí stoja pútnici a žiadajú o pomoc v núdzi.“

Hradný pán neodpovedal a v miestnosti na dlhú chvíľu zavládlo ticho.

„Ty si ešte stále tu? Vari som ti neprikázal, aby si do domu nikoho nevpuštil?“ ozval sa napokon podráždene.

„Odpusťte, môj pane...“ zaškriekal mužiček a významne pozrel na Verenu.

Pomyslela na raneného otca, na vydesené sestry a prehltna strach, čo ju dusil na prsiach.

„Som Verena z Orlay, môj pane, a pokorne prosím o prístrešie pre zraneného otca, sestry a sprievod.“

Jej hlas sa niesol veľkou sieňou, pripomínal cvengot zvoncov, bol ľúbezny, zamatovo jemný, jasný. Vtom ho prehlušil rachot kalicha, ktorý Markusovi vypadol z ruky a skackal po mramorovej podlahe. Víno sa rozprsklo na všetky strany a pripomínalo preliatu krv.

Sluha vzal okamžite nohy na plecía a Verena osamela s mužom, ktorého sa na smrť báli jeho vlastní ľudia. Roztriasla sa ako osika a s vytreštenými očami civela na chrbát kresla. Po chvíli, ktorá trvala neznesiteľne dlho, sa pánovi hradu konečne uráčilo vstať.

Verena naprázdno prehltna, srdce jej divo tlklo. Muž sa dvíhal do výšky, akoby rástol. Najprv uvidela vlasy spustené na plecía, voľnú čiernu košeľu, kožené nohavice zastrčené do vysokých čižiem nad kolená. Až potom sa veľmi pomaly otočil a zamieril k nej obozretným krokom dravca.

V živote nevidela zlovestnejšiu tvár. Vyzeral ako diabol, živo si vedela predstaviť, ako chrlí oheň a z očí mu šľahajú blesky. A predsa v živote nevidela krajšie črty. Oči čierne ako noc, orámované dlhými hustými riasami, mierne klenuté obočie, počerná pleť, dlhý rovný nos a pery... dokonalé, ani hrubé, ani tenké, také akurát. Keby ich nešpatil cynický úšľabok, ten muž by vyzeral ako... ako stelesnenie túžob každej ženy. Ako diabolské pokušenie, zosobnený hriech...

Strapatá ofina mu zakrývala polovicu tváre a padala až pod bradu, druhá, odhalená polovica bola hrozivá, neprístupná. Vlasy nad uchom mal spletené do tenkého vrkoča ukončeného strieborným šperkom a havraním pierkom. Bol dobré dva metre vysoký, na obrovských ramenách sa mu črtali mohutné svaly ukryté pod spolu rozhalenou košeľou.

Vyzeral ako pradávny bojovník, ani čo by vystúpil zo starého obrazu. Verena si vôbec neuvedomila, ako naňho vytriešťa oči.

Keď zastal tesne pred ňou, pohľad jej smeroval na jeho hruď, na zvláštny tepaný kríž s rubínovou slzou uprostred.

Musela poriadne vyvrátiť hlavu, aby mu dovidela do očí, presnejšie do jedného oka, to druhé pred ňou skryli vlnisté čierne pramene.

Sípavo sa nadýchla a prinútila sa zostať na mieste, necúvnuť, keď sa k nej Markus naklonil.

Zhlboka nasal jej vôňu ako šelma, ktorá si vychutnáva úbohú vydesenú korisť. Len zatnúť pazúry...

„Krásna a odvážna... hm..." prehodil lenivo a mladej žene sa pritom zježili všetky chlčky na tele. „Verena z Orlay..." šepol Markus a vychutnával si jej meno na jazyku. Malo zvláštnu príchuť. Zaujala ho.

„Prosím o pomoc, pane," zmohla sa na pár slov, keď sa jej podarilo potlačiť strach. Nemá v úmysle ublížiť jej, keby áno, už by to dávno urobil, pomyslela si, dúfajúc, že je to pravda. A možno sa s ňou len zahráva, skúša, koľko vydrží. No ona vydrží dosť, nahovárala si v duchu. Ibaže takého barbara ešte nikdy nestretla.

Markus v nej čítal ako v otvorenej knihe – strach, zúfalstvo, hraná odvaha, to všetko mala napísané v očiach. Ale neomdlela ani nekričala na ratu. A možno ju len dosť nevydesil! uchechtol sa v duchu.

„Prosiš, Verena z Orlay? Tak prečo nekľáčiš na kolenách? Ešte nie si dosť zúfalá?" zrúkol odrazu na ženu a očakával okamžitú reakciu. Možno slzy, možno uši trhajúci nárek, akým ženy mučia svoje okolie. Nestalo sa. V jej tvári sa zjavil hnev a Markus prekvapene zdvihol obočie.

„Na kolenách prosím len Boha, pane. Môj otec leží na nosidlách so smrťou na jazyku, moje sestry sú vydesené, premôčené a úplne vysilené. Ak by ste v sebe mali aspoň štipku cti..."

„Češť je iba slovo!" zlostne vyštekol, no Verena pokračovala, akoby ho nepočula.

„... štipku cti, pane, prikázali by ste otvoriť bránu aj bez zbytočných rečí. Chcete ma vidieť na kolenách? O to vám ide?

Chcete ma vidieť poníženú, pretože žiadam niečo, na čo mám ako šľachtičná a kresťanka nárok? Ak pokľaknem na kolená a budem prosiť, uráči sa vám pustiť dnu zúfalých pocestných?”

„A čo ak áno...?”

„Ako to môžete odo mňa žiadať? Ste vy vôbec človek?” vykrikla rozhorčene a napriek tomu, že stála uprostred mláky, skrehnutá na kosť, obľiala ju horúčava. Markusovi zmeľovala tvár a Verena vedela, že to prehnela. Ak otec zomrie, bude to len jej vina. V očiach sa jej zaleskli slzy, pevne stisla pery a zaľala päsť, opierajúc sa o otcovu palicu. Napriek tomu, čo cítila, vyzývavo pozrela do meravej tváre hradného pána a klesla na kolená. Nie však ako kajúcnik, ale ako víťaz a pohľad, ktorý k nemu vyslala, hovoril viac než akékoľvek slová.

Hradný pán z nej nespustil zrak.

„Boris!” skríkol po chvíli a sluha ihneď vbehol dnu. Starec prekvapene pozrel na kľáčiacu ženu – bola tam, kde ju zanechal, živá a zdravá.

„Zobuď Jorgu, povedz jej, nech si pripraví tie svoje masťičky, bude mať robotu, a stráž nech otvorí bránu! Zavítali k nám hostia!” zavelil a konečne Verenu prestal prevrtávať očami.

Sluha bezradne civel na svojho pána. Vôbec nechápal, čo sa mu stalo, a až po hodnej chvíli s obrovským rešpektom pozrel na Verenu.

„Nerozumel si?” oboril sa naňho hradný pán a Boris v mihu zmizol za dverami. Strašidelné ticho sa skončilo, celý hrad akoby sa vo chvíli prebudil. Sluhovia pobehovali hore-dolu, stráže na nádvorí kričali príkazy, štrngotali reťazami na bráne, pochodne na cimburí sa začali zapáľovať.

Verena sa ani nepohla, pozorovala vystretý chrbát svojho hostiteľa, vstrebávala teplo ohňa.

„Ďakujem vám, pane...” šepla a on sa strhol.

„Mala si pravdu, Verena z Orlay!“ odbil ju a bez obzretia opustil dvoranu.

Netušila, v čom mala mať pravdu, nahovorila toho až-až. Cítila sa biedne. Kolená sa jej chveli, srdce búchalo až v krku, namiesto úľavy ju gniavila vina. Pozbierala sa zo zeme a unavené si obzerala sieň, za ktorú by sa nehanbili ani v kráľovskom paláci. Keď v nej však Markus Berzevič nebol, pripadala jej prázdna.

Mladý sluha ju zaviedol do priestrannej komnaty, kde na ňu už čakali sestry s vychovávateľkou i ranený otec, nad ktorým sa skláňala liečiteľka. Hradný pán jej vo všetkom vyhovel, ba dostala viac, než žiadala. Po hrade sa bleskovo rozchýrilo, že Markus Berzevič tejto žene a jej sprievodu dovolil vstúpiť za bránu sídla, kam už celé roky nevkočila cudzia noha. Považovali to za zázrak a... znamenie.

Markus vybehol z dvorany, akoby ho niekto poháňal bičom. Popravde, radšej by prijal ten bič ako čudný zmätok, ktorý sa ho nečakane zmocnil. Toľko rokov už necítil nič, len prežíval, zmierený s osudom, ktorý ho zrazil na kolena, urobil z neho samotárske zviera, zajatca času a mocnej klatby.

Prebehol nádvorím a zastavil sa až v stajni. Sám si osedlal koňa a vyrazil von, do hlbokých lesov, do náručia hromov a blýskajúcej oblohy, až tam, kde začul divoko zavýjať vlčiu svorku. Celú noc šťval koňa po známych, tisíc ráz prejdených cestách, dal sa ošľahávať vetrom a dažďom, kým si neprečistil hlavu a nezískal stratenú rovnováhu, až napokon skončil na mieste, kde sa to všetko začalo.

Otvor do jaskyne sa šklábil v rannom šere ako tlama obludy. Kamenné stĺporadie z obrovských žulových kvádrov obrastených plazivým divým viničom bolo schované v kroví. Tvorilo akýsi poloblúk a chránilo vstup do pohanskej svätyne. Markus zoskočil z koňa a pomaly sa predieral húštím dovnútra. Okrúhly obetný oltár uprostred priestrannej podzemnej siene sa rozlomil napoly, no staré keltské symboly vytesané

do kameňa boli stále jasne viditeľné. Kľakol si a mokrými dlanami zotrel prach z kríža. Srdce mu v hrudi prudko búšilo, v hlave sa mihali spomienky. Boli také živé, akoby sa to stalo len včera. ~ ~ ~

~ ~ ~ ŠTYRIA NAJLEPŠÍ BOJOVNÍCI sedeli v kruhu okolo ohňa, dunivé bubny prehlušovali rev, kvílenie žien, zúfalý krik detí. Plamene oblizovali pohrebný rubáš náčelníka a krajinou sa šíril pach smrti. Štyria muži znázorňovali štyri mocné živly, každý držal v ruke jeden symbol – vody, vzduchu, zeme a ohňa. Dívali sa do plameňov a v myšlienkach vyprevádzali náčelníka do ríše smrti. Prvý muž Lachlanov zomrel v boji za záchranu svojho kmeňa, svojich ľudí. S ním odišlo mnoho udatných bojovníkov, ktorí sa odvážne postavili dobyvateľom. Z jeho jedenástich synov zostali len štyria. Náčelníkova hranica bola posledná a zdalo sa, že dohorela príliš skoro, prach a popol rozvial vietor po skalách nad údolím, kde táborilo nepriateľské vojsko. Podrobovali si jeden klan za druhým, mužov zabili, ženy znásilnili a spolu s deťmi odvedli do otroctva. Ubránili sa, ale všetci si uvedomovali, že majú málo času. Možno len deň, kým sa dobyvateľ pripraví na rozhodujúcu bitku.

„Všetci zomrieme!“ kričala jedna z mnohých vdov a nedala sa utíšiť. „Všetci budeme nasledovať náčelníka!“

Markus sa konečne pozviechal zo zeme, podišiel k žene a vyťal jej poriadne zaucho. Zmlkla a s ňou všetci ostatní.

„Zvolajte radu starších!“ prikázal a pobral sa na skalnú plošinu, odkiaľ bolo vidieť celé údolie. V diaľke horeli nepriateľské ohne, boli ich desiatky. Pripomínali hrozbu, ktorej sa nedalo vyhnúť, a predsa sa na ten súboj tešil. Prahol po krvi, po boji, po pomste. Tak ho vychovali, presne na to bol vycvičený. Lutoval jedine to, že v tej osudnej chvíli nestál po otcovom boku, že neodrazil nepriateľov zákerne útočiacich zozadu a neumyl si ruky v ich krvi.

Z úvah ho vyrušil Airan, jeden z jeho bratov.

„Rada starších zasadla, čakajú ťa,“ vyzval Markusa a zostal stáť v úctivej vzdialenosti. Keď sa nehýbal, podišiel k nemu bližšie.

„Markus, nie je to tvoja vina!“ oslovil ho, no dočkal sa poriadnej rany do brady.

„Je to moja vina! Už sa nikdy neopováž uľavovať môjmu svedomiu!“

Airan sa späť a spakruky si utrel krv z úst. „Ako chceš, je to tvoja vina! Mal si stáť po boku otca a ostatných!“

„Konečne si povedal pravdu...“ vzdychol Markus a pozrel na brata. Bol pofrkaný zaschnutou krvou, celé telo mal posiate ranami, niektoré boli nebezpečne hlboké, iné iba tak vyzerali. Jeho pohľad hovoril za všetko. Musel to byť strašný masaker, lebo Markus prišiel neskoro.

Nič na tom nezmenil ani fakt, že ho poslali po kňažku, ktorá mala čarami zvrátiť boj v ich prospech. Tak rozhodla rada pred týždňom. Pred týždňom náčelník, Markusov otec, ešte žil.

Priestranná drevená stavba sa vynímala uprostred vysokého opevnenia, ktoré chránilo celý klan. Desiatky domcov, stajne, sýpky, chlievy, úhľadne zoradené podľa postavenia majiteľa v klane. Hlavná budova bola domovom náčelníka s celou jeho rodinou, bola v nej súdna sieň i hodovná dvorana. Tu sa sústreďoval život celého klanu, tu sa riešili spory, plánovali výpravy, oddávali páry, oslavovali, smútili. Tu zasadala rada starších, ak náčelník potreboval ich múdrosť a skúsenosti.

Presne pred týždňom prišiel posol s chýrom o divokých barbaroch, ktorí masakrujú pokojné keltské dediny na celom území, a starší sa napokon dohodli, že povolajú nazad kňažku Solveig, dcéru čarodejnice, ktorá sa tak ako jej matka a matka jej matky zaslúbila pomáhať a chrániť klan Lachlanov, keltský kmeň pochádzajúci zo severu.

Ibaže kňažka porušila stáročné dohody, vrhla sa do zakáza-

ného vzťahu s Markusom a klan ju zapudil. Nič na tom nezmenil ani Markusov odpor, keď sa kvôli nej verejne postavil proti vôli starších a tým ponížil svoju nastávajúcu nevestu, dcéru jedného zo starešinov, cnostnú pannu, ktorá sa Solveig nemohla rovnať. Markus sa zdržal, lebo strávil tri noci v Solveiginom náručí, zabudol na svet vôkol nich, zabudol na povinnosti, nechal svojich mužov bez vodcu a klan bez najlepšieho bojovníka.

Keby bol tušil, že za to bude pykať celé veky...

Markus vstúpil do dvorany, videl obviňujúce pohľady členov rady, svojich bratov, celého kmeňa, no nevnímal ich. Jeho oči priťahovala Solveig, nádherná, éterická bytosť – vyzerala, akoby sa v tejto temnej sieni ocitla nedopatrením. Rozpustené ohnivé vlasy jej padali až na zem, biele rúcho zdobené striebornými šperkmi zvýrazňovalo dokonalú postavu, zelené oči na počernej tvári žiarili vo svetle sviec ako dva chladné smaragdy. Nejedna z mužov, ktorí verejne odsúdili smilstvo medzi čarodejnicou a Markusom, po nociach sníval o Solveig. Pokrytci! ulľavil si v duchu Markus, keď si obzrel zhromaždených.

Solveig si za svoju pomoc vyžiadala obeť, pannu, Markusovu snúbenicu Aniku, a on jej ju bez štipky ľútosti vydal.

Bola to osudná chyba... ~ ~ ~

~ ~ ~ VERENA SA KONEČNE USADILA do ohromného kresla pred kozubom. Z plameňov sálalo teplo, ktoré jej prenikalo do skrehnutých údov. Vyzliekla si mokré šaty a dala ich sušiť na kozubovú rímšu, v spodnej košielke sa zabalila do teplej kožušiny a usrkovala varené víno. Za oblokmi stále zúrila búrka, akoby vôbec nechcela opustiť tento kraj, no v izbe bolo príjemne. Po tom všetkom, čo sa im dnes prihodilo, bola táto komnata ako malý kúsok raja.

Vzdychla si. Otec nepokojne stonal na veľkom lôžku, no

našťastie žil, sestry spali vo vedľajšej komnate a ona si potrebovala na chvíľu oddýchnuť. Naozaj len na malú chvíľu...

Až doteraz neúnavne vymieňala obklady na otcovom rozhorúčenom čele, snažila sa mu uľaviť od bolesti tým, že ho nútila piť horký odvar, ktorý pripravila tá zvláštna žena – liečiteľka.

Už na prvý pohľad ju zaujala. Bola mladá a nezvyčajne krásna, a Verena si najprv myslela, že je to hradná pani. No ona ju hneď vyviedla z omylu.

„Nie, nie som paňou tohto domu! Som iba liečiteľka a volám sa Jorga, pani moja,“ usmiala sa a bol to veľmi milý, úprimný úsmev.

Verenu Jorga celkom zmiatla, bola príliš mladá a príliš krásna na to, aby slúžila na Markusovom hrade celkom sama – ako jediná slúžka.

„Naozaj?“ pochybovačne nadhodila Verena, no Jorga sa neurazila, len pokrčila plecami a šla sa venovať pacientovi, ktorý sa konečne prebral a začal hlasno vzdychať a volať svoju najstaršiu dcéru. Mal bolesti.

Liečiteľka rozložila bylinky a mastičky, nožom prerezala natrhnutú tuniku a celkom odhalila ranu, ktorú Verena previazala kusom spodnice. Uznalivo pokývala hlavou a dala sa do roboty. Vyčistila ju od zabodnutých triesok, poliala prevarenou vodou s bylinkami a zašila rozdrapanú kožu. Verena sa celý čas od Jorgy nepohla, držala otca za ruku, keď sa mykal od bolesti, ovlažovala mu vyprahnuté ústa a mokrou handričkou utierala perličky potu z tváre.

Sedela pri ňom celé hodiny, kým sa neupokojil, posilnený Jorginým liečivým odvarom.

Sľúbila, že sa naňho príde pozrieť, no ešte sa neukázala a pomaly začínalo svať.

Sviece v miestnosti dohorievali, schladilo sa. Verena sa zamyslela nad nečakanou situáciou, nad svojím čudesným hostiteľom a jeho domovom. Všetko to bolo zvláštne, tajomné, nepochopiteľné a vzrušujúce. Markus bol desivý, cynický, chladný

ako ľad, a pritom neuveriteľne krásny, ako barbarský boh. Svojím zjavom i všetkým, čo sa okolo neho dialo, vzbudzoval zvedavosť, a ona sa o ňom chcela dozvedieť viac.

Som šialená! pokarhala sa v duchu a zachvela sa. Verena z Orlay nepatrila k tým, čo utekajú pred výzvou, v živote toho preskákala až-až a bola právom pyšná na to, čo sa jej podarilo dosiahnuť.

Otec zavzdychal.

Posledná svieca v miestnosti už sotva tlela.

Za oblokom sa konečne rozvidnievalo, no lejak neustával. Vyzeralo to, že na hrade Markusa Berzeviča budú uväznení o čosi dlhšie. Verene by to vôbec neprekážalo, aj tak bude musieť zostať s otcom, ale jej sestry... Och, to bude tragédia, ak Tereza nepríde na svoju vysnívanú svadobnú hostinu včas, uškrnula sa. Niežeby bola vyslovene škodoradostná, ale Tereza si to zaslúžila. Sebecká potvora, ktorú z nej Ulrika vykresala, potrebovala príučku a poznanie, že svet sa netočí len okolo nej.

Vstala a prešla k oknu. Z výšky bolo vidieť široké, kameňom vydláždené nádvorie, ale aj dolu do doliny, husto obrastenej jedlinou.

Vtom jej pozornosť pritiahol hlasný dupot kopýt na kamenných dlaždiciach. Čierny žrebec sa vrátil na nádvorie, hlasno frkal, z tela mu stúpala para, chvel sa ako po dlhom cvale. Jazdec ho takmer uštvál na smrť.

Markus zoskočil z koňa, pohladil ho po nozdrách, chvíľu s ním postál na daždi, kým ho paholok neprišiel odviesť do maštale. Košeľ sa mu lepila na telo ako druhá koža, obopínala svaly a zvýrazňovala jeho dokonalú mužnú postavu. Z dlhých vlasov mu cícerkom tiekla voda, kríž na prsiach žiaril a priťahoval jej pozornosť.

Otočil sa a pozrel rovno na Verenu, akoby vedel, že stojí v okne a pozoruje ho. Tvár mu v okamihu stvrdla, telo sa naplo. Vidieť po rokoch vo svojom dome ženu, ktorá ho vyzerá z okna, bolo... zvláštne, znepokojivé, dávno zabudnuté.